

Korset af træ

Foto: Morten Hørning Jensen.

– historien ingen vil høre

Af Morten Hørning Jensen, ph.d., lektor på Menighedsfakultetet og redaktør af TEL

Det er en kold morgen i Jerusalem. Selv midt på sommeren køles bjerg-luften overraskende drastisk om natten, og jeg står og fryser lidt ved stoppestedet. Bussen er næsten tom, da den endelig kommer. Jeg sætter mig bag et par almindelige jøder, hvis man da må kalde dem det – dem, der ikke synligt skilter med deres tro.

Joe Zias er en af de eksperter, der genundersøgte knoglerne fra den korsfæstede Jehohanan. Her fremviser han en afstøbning af hælknoglen med naglen samt en ægte fod fra en død person. Foto: Morten Hørning Jensen.

Langsomt snor vi os fra den nordlige del af byen ned gennem de jødiske kvarterer mod den vestlige bys centrum, og bussen fyldes snart op. Efterhånden mest med synlige jøder. Nogle har hatte; andre har kippa. Nogle har langt skæg; andre har lange krøller – og flere en blanding af det hele. Byen er langsomt ved at vågne. En mand trækker jernlågerne fra til sin lille familiebutik, der bugner med babybleer, chips og sodavand. Det er en helt almindelig morgen.

Jeg tænker på det møde, jeg er på vej til. Han er ikke almindelig. Ekspert i død. Dr. Død, kunne man kalde ham. Heldigvis, for mig, ekspert i antik død. I mange år arbejdede han for de israelske arkæologiske myndigheder og blev sendt i marken, så snart nogen havde fundet et skelet. Altså af en vis antik alder. Det er det utroligste, man kan læse ud af gamle knogler, hvis man har forstand på det: alder, sygdomme, spisevaner, dødsårsag og meget mere.

Jeg skal tale med ham om et højt usædvanligt skelet, han har undersøgt. Det blev fundet i 1968 ved et tilfælde. En løbsk rendegraver rev hul ind til et gammelt gravkammer, og i en af kisterne lå et skelet af en ung mand, der var blevet korsfæstet – stadig med naglen i foden. Den sad så solidt plantet igennem hælknoglen, at hans forældre, eller hvem der nu begravede ham, lod den blive. Han blev 24, maks. 28, år, og hed i øvrigt Jehohanan. Hans navn var ridset med rå bogstaver på stenkisten.

Joe, eksperten i skeletter, bor i en sidesmøge til en af byens hovedgader, Jaffa Street. Smøgen har ikke rigtigt noget navn, men Joe har instrueret mig i at dreje

af ved Roberto, en fornem butik med italiensk designertøj til mænd, og så ringe ham op. Så vil han komme ud og hente mig. Operationen lykkes. Han viser mig ind igennem en lille port og låser efter os.

Gæstfrit byder han mig ind i sin stue og spørger, om jeg vil have kaffe eller the. Jeg tager kaffen. Vi begynder samtalen. Han sidder hele tiden og fægter med skelettet af en fod. Jeg spørger til sidst om den er ægte. "Åh, ja", svarer han. "De kunne i gamle dage købes for en slik i Indien".

Indgående begynder han at forklare om korsfæstelsens virkning. Det er svært at forstå for en, der helst ikke vil tænke på det, der er under huden. Det skal jo bare virke.

Helt tydeligt bliver det dog, da han til sidst viser et billede fra 1865 taget i Japan – af en korsfæstet ung mand. Man lynchede ham, fordi han var kommet til at slå plantageejers søn ihjel. Hans krop er helt oppustet – sikkert fordi, som Joe forklarer, at kroppen er så udspændt på et kors, at den ikke kan komme af med den inhalerede luft. Man går i chok. Begynder at hyperventilere. Og dør en omvendt kvælningsskold, der puster kroppen op. "Ja, det er i hvert fald én teori", forklarer han. "Det er jo ikke rigtigt til at teste teorierne længere!"

Lyset blænder, da jeg kommer ud på gaden. Det er næsten middag nu. Jeg går ned mod den gamle by. Butikkerne på vejen flyder over med varer. Overalt er der fyldte fortovscafeer. Folk drikker caffè latte og spiser salater.

Det virker surrealistisk. Mine tanker er fyldt med korsfæstelse. Jeg har vel →

Cafe og hygge i det moderne Jerusalem. Foto: Morten Høring Jensen.

været så tæt på, som man kan komme. Holdt en "ægte" døds fodnogler i hånden. Set et foto fra en "virkelig" korsfæstelse. Nøje fået gennemgået, hvad der sker med kroppen på korset.

Jeg forstår bedre de citater, jeg læste i går aftes af antikke forfattere, der med foragt i penen anså korsfæstelse for det rene barbari. Cicero, den romerske jurist og taler, mente ligefrem, at en romer slet ikke burde kende ordet "korsfæstelse".

Jeg går gennem New Gate ind i den gamle by – fyldt af disse tanker – og sanser kun halvt de to tiggere, der sidder i skyggen lidt fremme. Jeg skal til at vige uden om, da den ene pludselig giver mig et slag på armen. Ikke hårdt. Nærmere et klap som om han genkender mig.

Jeg genkender ham. Jeg har mødt ham et par gange før uden for porten i skyggen af det franske kloster over for New Gate.

Det ærgrer mig instinktivt, at han rammer mig. Vi døjer med dårlige maver i familien. Mon det bliver værre nu? Han var møgbeskidt. Jeg kigger bagud efter ham. Han vinker.

Jeg søger ned mod Christ Church. Den første protestantiske kirke bygget inden for den gamle bys romantiske mure. Dens cafe-område tilbyder den ro og beskyttelse, jeg behøver for at klare tankerne. Jeg køber den fulde frokost. Den er lidt dyr, men jeg sparer kaffen.

Mens jeg sidder i skyggen, slår det mig, hvor meget en nyhed om en korsfæstet mand må have været op ad bakke.

Korset - historien ingen ville høre.

Den mest forrykte henrettelsesmetode, der fik selv de antikke forfattere til at væmmes. For jøder, dengang og i dag i bussen, en komisk historie uden skyggen af forbindelse til den almægtige Skabergud, vi læser om på Bibelens første sider.

Kirken da, hvad med kirken?

Jerusalem er fyldt med kors. Enhver gadesælger falbyder dem, og med jævne mellemrum føres et ædelstensbelagt kors i procession gennem byens gader af en af de kirkelige retninger. Forrest

går to mænd klædt i tøj fra den osmanniske tid med jernstokke i hænderne. De slår dem hårdt i brostenene; én gang for hvert skridt: Gør plads for korset eller bliv mast. Handlende turister springer ind i butikkerne. Bagved går rækker af præster klædt i guldindvævede dragter. De fornemste først, de yngste sidst.

Og øverst på en af Gravkirkens kupler troner byens største kors glimtende i solens stråler.

Men det slår mig: Korset er blevet gyldent. Kirkens processio-ner, bygninger og præsteklæder glimter. De kræver respekt, plads og ærefrygt. På de steder, hvor Jesus forkyndte i fattigdom, står nu kirker i marmor. Der, hvor han hang på et kors af træ, glimter nu et kors af guld.

Jeg mærker efter i lommen. Jeg har da et kors af træ. Jeg har lige købt det i Gravhaven for fire shekel.

I brokdelen af et sekund mærker jeg en tilfreds fornemmelse – før det slår mig: 'korset af træ' ved New Gate; søndagens tekst, jeg lige har prædiket over i den danske kirke 100 m fra Golgata: "Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig".

Jeg forlader hurtigt Christ Church. Jeg må finde den tigger – mit 'kors af træ'. På vej op ad Greek Patriarchate Street kommer jeg i tanke om næste søndags tekst, jeg også skal prædike over: "Enhver, som hører disse ord og handler efter dem, skal ligne en klog mand, der har bygget sit hus på klippen" – handler?

Mine skridt bliver tunge. Ikke blot pga. trapperne ved Casa Nova passagen. Jamen, hvad vil Jesus have, jeg skal gøre? Skal jeg give tiggeren de 15 shekel, jeg sparede på caffè latten og har lagt fra i den ene lomme - eller de 700, der er tilbage i den bugnende pung i den anden, som jeg har hævet til at købe håndbroderede stolaer for? Hvad er efterfølgelsens pris?

Tynget af tanker når jeg frem til stedet, hvor jeg så ham en time tidligere. Han er væk.

Solen bager lodret på min nakke. Det er varmt nu. —■

Med jævne mellemrum går de forskellige kirkelige retninger i procession igennem Jerusalems gader. Her er den græsk-ortodokse patriark på vej til Gravkirken. Foto: Morten Høring Jensen.